

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
CHIRCHIQ DAVLAT PEDAGOGIKA UNIVERSITETI**

**ERGONOMIKA VA ISHCHI CHIZMALAR
O'QUV DASTURI**

Bilim sohasi:	200 000 – San'at va Gumanitar fanlar.
Ta'lim sohasi:	210 000 – San'at.
Ta'lim yo'nalishi:	60210400 – Dizayn: interyer dizayni

Chirchiq – 2024

Fan/modul kodi EvICH1104		O'quv yili 2024-2025	Semestr 4	ECTS - Kreditlar 4	
Fan/modul turi Majburiy		Ta'lim tili O'zbek		Haftadagi dars soatlari 4	
1.	Fanning nomi	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)	Jami yuklama (soat)	
	Loyihalash asoslari	60	60	120	
2.	I. Fanning mazmuni. Fanni maqsadi: Talabalarga eng sodda interyer elementlaridan to murakkab interyerlarning fazoviy kompozitsiyasini tuzish, ichki muhitni to'g'ri tashkil qilish, obrazlarni yaratishda noan'anaviy fikrlash, loyihalash faoliyatida texnik vositalarni qo'llashni o'rgatishdir. "Ergonomika va ishchi chizmalar" kursining asosiy xususiyatlaridan biri o'quv jarayonini bevosita zamonaviy loyihalashtirish va ishlab chiqarish tajribalari bilan bog'liq ravishda olib borish ko'nikmalarini hosil qilishdan iborat. Fanning vazifasi: Ushbu maqsadga erishish uchun fan talabalarni nazariy bilimlar, amaliy ko'nikmalalar, ijodiy va jarayonlarga uslubiy yondashuv hamda ijodiy dunyoqarashini shakllantirish vazifalarini bajaradi. II. Nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari) II.I. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi: 4-semestr 1-mavzu. Arxitektura qurilish inshootlarini loyihalash. 2-mavzu. Oltin kesim qonuni. III. Amaliy mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar Amaliy mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi: 4-semestr 1. Arxitektura qurilish inshootlarini loyihalash. 2. Oltin kesim qonuni. 3. Chizmalarni bo'yash (отмывка) bir xil rangga bo'yash va ko'p xil rangga bo'yash. Bo'yash matyeriallari 4. Arxitektura dizayni. 5. Loyihalash elementlari. 6. Bino fasadini o'rab turgan muxit (anturaj) bilan tasvirlash. 7. Qadimiy va zamonaviy binolardan misollar. 8. Arxitektura detallarini bo'yash usullarini o'zlashtirish.				

9.	Taqrizchilar: - K.G.Malikov Toshkent transport universiteti "Informatika vakompyuter grafikasi" kafedrası p.f.f.d., (PhD) v/b. dotsent. - B.B.Ko'kiyev. CHDPU "Muhandislik va kompyuter grafikasi" kafedrası p.f.f.d., v/b., dotsent.
----	--

	Qo'shimcha adabiyotlar: 1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020-yil 5-oktabedagi PF 6079 sonli "Raqamli O'zbekiston 2030" strategiyasini tasdiqlash va uni amalga oshirish chora tadbirlari to'g'risida"gi farmoni. 2. O'zbekiston respublikasi prezidentining farmoni 20.04.2022 yildagi PF-113-son. Kuchga kirish sanasi 21.04.2022. Davlat xizmatlari ko'rsatishni soddalashtirish, byurokratik to'siqlarni qisqartirish hamda davlat xizmatlari ko'rsatish milliy tizimini rivojlantirishning qo'shimcha chora-tadbirlari to'g'risida. 3. G'.A.Zoirov, U.M.Baxayeva "Interyer loyihalash va arxitekturaviy grafika" o'quv qo'llanma Toshkent-2016 4. X.Po'latov, P.Zohidov, D.Nosirova, M.Miryusupova, Sh.Nurmuhamedova "Arxitekturaviy kompozitsiya asoslari" darslik. -Toshkent "Talqin" 2005y. 96b. 5. A.O'ralov, X.Po'latov, M.Miryusupova, M.Zoirova, O.Salimov, Sh.Nurmuhammedova, D.Alimova, A.Turdiyev, Sh.Reyimboyev. "Arxitekturaviy loyihalash asoslari"- Noshir Toshkent 2010y. 199b. 6. T.A.Hidoyatov, S.A.Kadirova, Y.I.Abdurahmonov "Zamonaviy jihozlash va interyer" o'quv qo'llanma O'zbekiston faylasuflari milliy jamiyati nashriyoti Toshkent – 2012y 159b Axborot manbalari www.pedagog.uz. www.edu.uz. http://ziyonet.uz. www.cspu.uz.
7.	Chirchiq davlat pedagogika universiteti tomonidan ishlab chiqilgan va universitet Kengashining 2024 yil " <u>29</u> " " <u>08</u> " " <u>1</u> "-sonli qarori bilan tasdiqlangan.
8.	Fan/modul uchun ma'sul: - I.O.Ozodboyev. CHDPU "Muhandislik va kompyuter grafikasi" kafedrasida o'qituvchi. - I.O.Jumayev. CHDPU "Muhandislik va kompyuter grafikasi" kafedrasida katta o'qituvchisi.

9.	Kompyuter imkoniyatlaridan foydalanib loyihalanayotgan maketlarni tahlili.
10.	Kompyuter imkoniyatlaridan foydalanib loyihalanayotgan maketlarni tahlili.
11.	Imitatsiya - Taqlid
12.	Interyerda uslublarning shakllanishi.
13.	Klassik uslubidagi inter'yerning o'ziga xos tomonlari.
14.	Klassik uslubidagi inter'yerning o'ziga xos tomonlari.
15.	Zamonaviy interyer uslublarining shakllanishi.
16.	Zamonaviy interyer uslublarining shakllanishi.
17.	Aqlli bino tizimining elementlari.
18.	Tizimning blok diagrammasi.
19.	Yoritish moslamalari.
20.	Yoritish xavfsizligi xususiyatlari.
21.	Chiroqlarning turlari va ularning bir-biridan farqlari.
22.	Yengil ichki dizayn.
23.	Yengil ichki dizayn.
24.	Zamonaviy ofis yoritgichlari.
25.	Vizual aloqaning kompozitsion-fazoviy vositalari
26.	Grafik vositalar.
27.	Yong'in va tutun to'siqlari.
28.	Tutun chiqarish tizimlari.
Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar Mustaqil ta'limni baholash – bu talabalarning jamoaviy tartibda va yakka tartibda berilgan amaliy loyihalarni bajarishlari orqali amalga oshiriladi. Bunda har bir talabaga bitta jamoaviy loyiha va ikkita yakka tartibda bajariladigan loyiha beriladi. Talaba berilgan loyiha bilan maqsad va vazifalarini, mohiyatini tushungan holda qo'yilgan masalani o'rganib, izlanishlar olib boradi. Olingan natijalarni tahlil qilib, hulosalari bilan taqdimotlar tayyorlab himoya qiladi. Ishchi fan dasturida loyihalarning soni, mavzusi, mazmuni bajarish usullari va topshirish muddatlari to'liq ochib beriladi. Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular: 4-semestr - Interyerda obraz yaratish. - Interyerda obraz yaratish.	

	3. Eskiz loyihalari ustida ishlash. 4. Eskiz loyihalari ustida ishlash. 5. Mavzu bo'yicha klauzura bajarish. 6. Eskiz loyihalari ustida ishlash (rangli eskiz). 7. Eskiz loyihalari ustida ishlash (davomi). 8. Eskizlardan asosiy variantni tanlash. 9. Loyihani ekspozitsiyasini tuzish. 10. Loyihani ma'lum masshtabga olish. 11. Loyihani ma'lum masshtabga olish. 12. Loyixa perspektivasini qurish. 13. Loyixa perspektivasini qurish. 14. Grafik qismini ishlash (perspektiv ko'rinishlar rangda). 15. Grafik qismini ishlash (perspektiv ko'rinishlar rangda). 16. Grafik qismini ishlash (materiallar fakturasi). 17. Grafik qismini ishlash (materiallar fakturasi). 18. Loyihaning tushuntirish xatini yozish. 19. Loyihani yakunlash. 20. "Dala hovli yoki shahardagi turar-joy binosining interyerlari". 21. "Dala hovli yoki shahardagi turar-joy binosining interyerlari". 22. Mavzu bo'yicha klauzura bajarish. 23. Obraz yaratish. 24. Eskiz loyihalari ustida ishlash (rangli eskiz). 25. Eskizlarni tahlil qilish. 26. Eskizlardan asosiy variantni tanlash. 27. Loyihani ma'lum masshtabga olish. 28. Loyiha perspektivasini qurish. 29. Loyiha perspektivasini qurish (davomi). 30. Loyiha perspektivasini qurish (davomi).
3.	VII. Ta'lim natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar) Fanni o'zlashtirish natijasida talaba: 1. "Ergonomika va ishchi chizmalar" fanini o'zlashtirish jarayonida amalga oshiriladigan masalalar doirasida bakalavr loyihalash, inshootlarni ichki va tashqi qismlari bezagi va ranglar strukturasi haqida tasavvurga ega bo'ladi (bilim); 2. Talabalar "Ergonomika va ishchi chizmalar" fanini o'zlashtirish jarayonida amalga oshiriladigan masalalar doirasida bakalavr loyihalash,

	inshootlarni ichki va tashqi qismlari bezagi va ranglar strukturasi asosiy xususiyatlarini bilishi va ulardan foydalana olishi (ko'nikma); 3. Talabalar loyihalash, inshootlarni ichki va tashqi qismlari bezagi va ranglar strukturasi haqida olgan nazariy bilimlarini amaliy tatbiqlarini amalga oshirish va muammolar bo'yicha yechimlar qabul qilish ko'nikmasiga ega bo'lish (malaka).
4.	VIII. Ta'lim texnologiyalari va metodlari: • dolzarb mavzu bo'yicha shaxsiy fikrini tanqid, publitsistik va boshqa janrlar (masalan, esse)da yozma bayon qilish; • ma'ruzalar tayyorlash; • kurs ishi yozish; • konspekt yozish; • glossariy tuzish; • individual va jamoaviy o'quv loyihasi tuzish; • keys-topshiriqlarini bajarish; • mavzuli portfoliolar tuzish; • axborot-tahliliy materiallar bilan ishlash; • manbalar bilan ishlash; • chizma-tasviriy modellar (intellekt-kart, freym, mantiqiy graf va h.k.) yaratish; • multimediali taqdimotlar yaratish.
5.	IX. Kreditlarni olish uchun talablar: Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar va tushunchalar haqida mustaqil mushohada yuritish, joriy va oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha variantlar asosida yozma topshiriqlarni bajarishi zarur.
6.	X. Asosiy adabiyotlar: 1. M.I.Roziqberdiyev, "Arxitektura va dizayn grafikasi", o'quv qollanma, Toshkent, "Faylasuf" nashriyoti, 2019 y.-136 b. 2. T.F.Qodirova "San'at, arxitektura va shaharsozlik" darslik Toshkent-2012 3. M.Miraxmedov, N.Bozorboyev, F.N.Bozorboyev "Bin ova inshootlarni tamirlash hamda qayta qurish texnologiyasi" o'quv qo'llanma Toshkent-2008